

Un nou medicament millora el tractament de l'esclerosi múltiple

La forma progressiva de la malaltia té per primera vegada un fàrmac eficaç

JOSEP CORBELLA
Barcelona

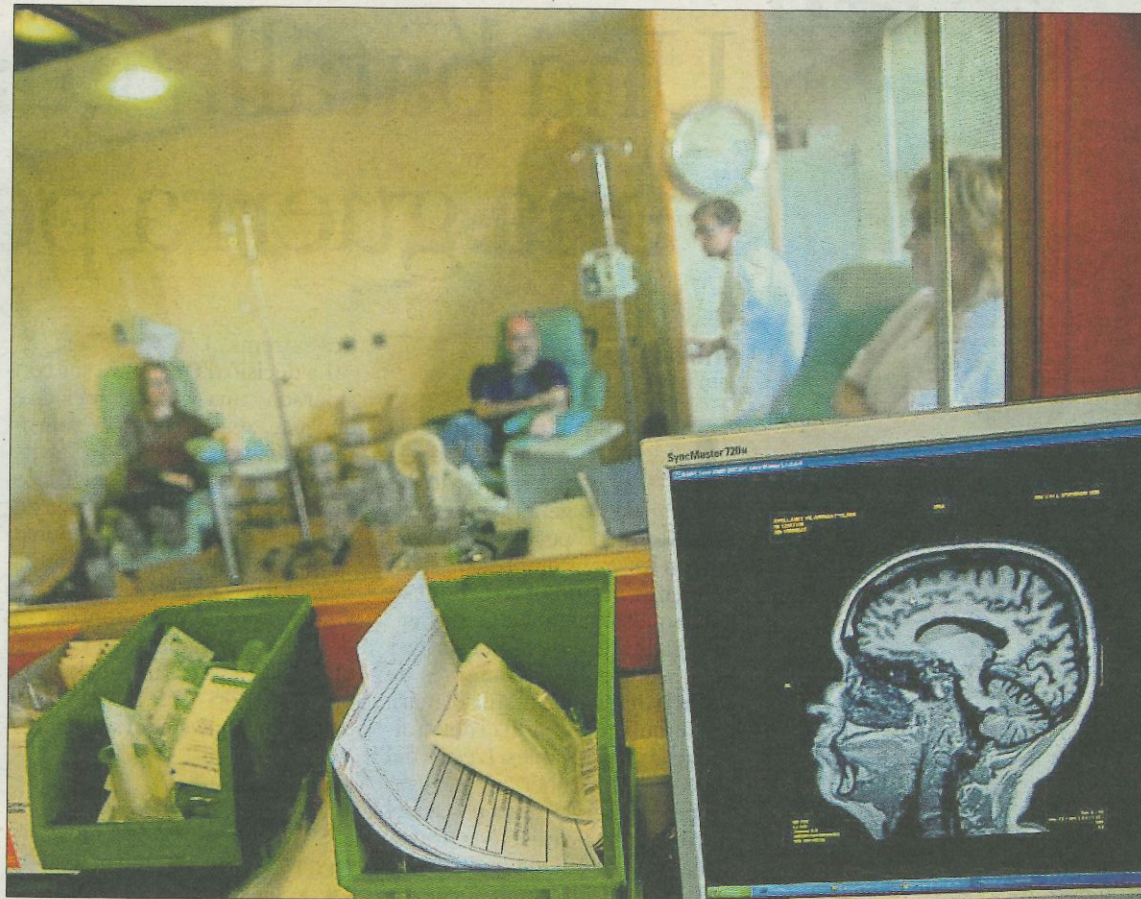
L'ocrelizumab, un fàrmac que està en fase avançada de desenvolupament però que encara no està aprovat, frena la progressió de l'esclerosi múltiple amb efectes secundaris tolerables, segons tres assajos clínics presentats ahir a la revista *The New England Journal of Medicine*.

Amb unes 7.500 persones afectades a Catalunya i unes 45.000 a Espanya, l'esclerosi múltiple és una de les malalties neurodegeneratives més comunes. Es produeix perquè el sistema immunitari ataca per error components del propi sistema nerviós. Els pacients solen tenir -entre altres problemes- pèrdua de sensibilitat i força a les extremitats, dificultats creixents per coordinar els moviments, sensació de falta d'energia i, amb el temps, discapacitat.

El nou fàrmac inactiva els limfòcits B, un tipus de cèl·lules del sistema immunitari que són clau en la progressió de l'esclerosi múltiple. Ha demostrat que és eficaç contra les dues formes de la malaltia. D'una banda, contra la forma més comuna, anomenada remitent recurrent, que es caracteritza per brots esporàdics en què les pacients -quatre de cada cinc són dones- tenen un deteriorament ràpid.

En dos assajos clínics, en què han participat un total de 1.656 pacients, l'ocrelizumab ha resultat ser més eficaç que l'interferó beta-1a -el tractament més habitual- contra aquesta forma d'esclerosi múltiple, que se sol iniciar al voltant dels 30 anys. Concretament, la probabilitat de tenir un brot en un període d'un any es redueix d'un 29% amb interferó a un 16% amb ocrelizumab.

Però l'avenç més important és el que s'ha aconseguit davant la forma anomenada primària progressiva, que és minoritària però contra la qual encara no hi havia cap tractament eficaç. A diferència del

El Centre d'Esclerosi Múltiple de Catalunya, ubicat a Vall d'Hebron, ha participat en la investigació

Cap a una teràpia per a malalties autoimmunitàries

Un fàrmac experimental creat per científics espanyols per tractar malalties autoimmunitàries s'ha assajat amb èxit en ratolins i s'ha començat a assajar en persones. En les malalties autoimmunitàries el sistema immunitari ataca per error el propi organisme, en lloc de limitar-se a atacar enemics com virus o cèl·lules canceroses. Hi ha malalties autoimmunitàries tan diverses com l'asma, la psoriasi, l'esclerosi múltiple i la diabetis de tipus 1. Tractar-les amb èxit

requereix inhibir la reacció del sistema immunitari, cosa que fins ara ha comportat més vulnerabilitat a infeccions i càncers. Però investigadors de l'Institut de Biologia Molecular Severo Ochoa de Madrid han trobat una manera de mantenir els efectes beneficiosos de la immunitat i d'eliminar aquests efectes perjudicials.

La clau és atacar la proteïna Nck, que en un organisme sa té la missió de potenciar la reacció immunitària, explica Bal-

bino Alarcón, director del treball. Aquesta proteïna intervé en les reaccions autoimmunitàries, però no en les de protecció contra infeccions, que ja són potents d'entrada.

Segons els resultats de la investigació presentats ahir a la revista *Science Translational Medicine*, un fàrmac contra Nck ha evitat la progressió de l'asma, de la psoriasi i de l'esclerosi múltiple en ratolins. En persones, s'han iniciat assajos de toxicitat en voluntaris sans, informa Alarcón.

tipus més comú d'esclerosi múltiple, aquesta segona varietat se sol iniciar més tard, a partir dels 40 anys, i afecta el mateix nombre d'homes que de dones. I, en lloc de progressar amb una escala, amb empitjoraments bruscos intercalats per períodes d'estabilitat, progressa com un pendent, sense brots però sense treva.

En un assaig clínic internacional amb 732 pacients liderat per Xavier Montalban, director del Centre d'Esclerosi Múltiple de Catalunya (Cemcat), amb seu a l'hospital Vall d'Hebron, la malaltia va progressar en un 29,6% dels que van rebre el fàrmac després de 24 setmanes de tractament. Entre els que van rebre placebo, la xifra va ser d'un 35,7%.

Després de dos anys i quatre mesos, les lesions cerebrals s'havien reduït una mitjana d'un 3,4% entre els pacients tractats amb

El Centre d'Esclerosi Múltiple de Catalunya ha liderat un dels estudis que han avaluat el producte

ocrelizumab. Entre els que van rebre placebo, les lesions, en lloc de reduir-se, van augmentar un 7,4%.

"Aquest assaig clínic representa una fita", escriu Peter Calabresi, neuròleg de la Universitat Johns Hopkins de Baltimore (EUA), que no ha participat en la investigació, en un editorial publicat a *The New England Journal of Medicine*. "És el primer fàrmac que mostra un efecte significatiu en el fre de la progressió de la discapacitat (...) en l'esclerosi múltiple primària progressiva".

Una vegada estudiada l'eficàcia i la seguretat de l'ocrelizumab, l'Agència d'Aliments i Fàrmacs dels EUA té previst avaluar si n'autoritza la comercialització el març del 2017. L'Agència Europea del Medicament encara no ha fixat una data per avaluar-ho.

"En la història de l'esclerosi múltiple no havíem viscut mai una dècada tan prodigiosa com aquesta última, tant en el diagnòstic com en la teràpia", declara Xavier Montalban. "L'ocrelizumab marcarà un abans i un després, perquè per primera vegada obre la via al tractament de la forma progressiva de la malaltia". ●